

KRATKE VIJESTI

PREKO URBANOG RAZVOJNOG FONDA OMOGUĆENO FINANCIRANJE STANOGRADNJE ZA NAJAM

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) izmijenila je uvjete kreditiranja po programu Urbanog razvojnog fonda u cilju dodatnog prilagođavanja potrebama jedinica lokalne, područne i regionalne samouprave. Izmjenama je omogućeno financiranje izgradnje stambene infrastrukture namijenjene isključivo najmu stanova, a produljen je i rok otplate kredita s dosadašnjih 15 godina na 25.

Program Urbani razvojni fond HBOR provodi u suradnji s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a financira se kombinacijom sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj i HBOR-ovih vlastitih sredstava.

Izmjenom programa proširenjem prihvatljive namjene financiranja, kojom je sada omogućeno i ulaganje u stanogradnju za najam, uz zadržavanje svih postojećih kriterija održivosti, program se dodatno usmjerava na rješavanje jednog od najvažnijih izazova današnjice – osiguravanje pristupačnog stanovanja u urbanim sredinama. Produljenjem maksimalnog roka otplate kredita s 15 godina na 25 jedinicama lokalne samouprave dodatno se olakšava provedba složenijih i kapitalno zahtjevnijih projekata od javnog interesa. Prvi kredit u sklopu tog programa, u iznosu od 5,39 milijuna eura, odobren je Gradu Novom Vinodolskom za izgradnju sportskog centra.

Urbani razvojni fond snažan je financijski alat za održivi razvoj hrvatskih gradova i općina. Proširenjem namjene kredita i produljenjem roka otplate HBOR je dodatno omogućio lakšu provedbu projekata usmjerenih na veću dostupnost stanovanja i višu razinu kvalitete javne infrastrukture. Ukupni kreditni potencijal Urbanog razvojnog fonda iznosi 171,9

milijuna eura, a HBOR nastavlja s aktivnom provedbom programa u suradnji s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, pružajući financijsku podršku održivim ulaganjima od strateške važnosti za urbani razvoj Republike Hrvatske. ■

USPIJEŠNO ZAVRŠEN NAJVEĆI VODNOKOMUNALNI PROJEKT KOPRIVNICE

Završna konferencija projekta "Poboljšanje vodnogomunalne infrastrukture Aglomeracije Koprivnica", održana 5. svibnja u koprivničkome Domu mladih, obilježila je završetak najvećega lokalnog infrastrukturnog projekta u povijesti Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije. Projekt ukupne vrijednosti 75,4 milijuna eura obuhvatio je sedam jedinica lokalne samouprave, a ključnu ulogu u njegovoj uspješnoj provedbi odigrale su i *Hrvatske vode*.

Zamjenik generalnog direktora *Hrvatskih voda* Davor Vukmirić istaknuo je da je riječ o dosad najvećemu završenom projektu aglomeracija u Republici Hrvatskoj, zahvaljujući profesionalnosti svih uključenih i partnerstvu lokalnih vlasti i nacionalnih institucija.

Projekt je obuhvatio izgradnju više od 102 kilometra kanalizacijske i 31 kilometra vodoopskrbne mreže, više od 2200 priključaka na vodovod i više od 3100 na kanalizaciju, pet retencijskih bazena kapaciteta 13.310 m³ te 27 prepumpnih stanica. Time je priključenost kućanstava na vodovod porasla na 85 %, a na kanalizaciju na 79 %, što izravno utječe na kvalitetu života više od 16.000 stanovnika u uključenim općinama.

Osim povećanja razine komunalnog standarda projekt donosi velike koristi u smislu održivosti, smanjenje gubitaka u sustavu, veće razine otpornosti na klimatske promjene te bolje zaštite vodnih

resursa. Završetkom tog projekta Koprivnica i okolne općine ne samo da su podignule svoj komunalni standard, već su osnažile otpornost na klimatske izazove, poboljšale zaštitu vodnih resursa te postavile temelje za buduće razvojne projekte u sektoru vodoopskrbe i odvodnje. ■

ZAPOČEO PROJEKT IZMULJENJA RIJEKE BOSUTA U DULJINI OD 4,8 KILOMETARA

Započeo je projekt restauracije vodotoka odnosno izmuljenja rijeke Bosuta u Vinkovcima u duljini od 4,8 kilometara. Bosut, poznat kao "rijeka bez izvora", suočava se s problemima usporenog toka i nakupljanja mulja koji smanjuje kakvoću vode i negativno utječe na biološku raznolikost.

Cilj je projekta izmuljenja Bosuta, vrijednog više od dva milijuna eura (bez PDV-a), poboljšati vodni režim i kvalitetu vode uklanjanjem 267.400 m³ mulja. Radovi će se izvoditi pomoću specijalizirane plovne mehanizacije, a iskopani materijal privremeno će biti deponiran u posebno izgrađenim lagunama. Budući da se dio područja nalazi unutar kulturno zaštićene zone, to radovi uključuju i arheološka istraživanja. Planirani rok za njihovo izvođenje je oko dvije godine, ovisno o vremenskim uvjetima i tijeku istražnih radova. Radovima na uređenju Bosuta, koji uključuju i uređenje obala, znatno će se poboljšati protočnost i kvaliteta vode, ali i uvjeti za oporavak riječnih biljnih i životinjskih vrsta. Po dovršetku radova građani će imati priliku uživati u znatno čistijem i uređenijem okolišu uz rijeku. Najvažnije infrastrukturne projekte iz područja vodnoga gospodarstva i zaštite okoliša u Vukovarsko-srijemskoj županiji obišli su ministrica zaštite okoliša i zelene tranzicije Republike Hrvatske Marija Vučković te generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković. U obilasku su im se pridružili gradonačelnik Vinkovaca

KRATKE VIJESTI

Ivan Bosančić, zamjenik župana Franjo Orešković (koji trenutačno obnaša dužnost župana), zamjenik generalnog direktora *Hrvatskih voda* Davor Vukmirić te brojni dužnosnici, predstavnici izvođača radova i nadzornih tijela.

Direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković izjavio je da je zahvaljujući izvrsnoj suradnji s Gradom Vinkovcima uspješno dovršena Aglomeracija Vinkovci u sklopu koje je izgrađeno 160 kilometara kanalizacijskih kolektora, a u planu je izgradnja dodatnih 60 kilometara koji će se financirati iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Time će ukupno 220 kilometara kanalizacijske mreže i pripadajući uređaji za pročišćavanje otpadnih voda učinkovito spriječiti daljnje ispuštanje otpadnih voda u područje rijeke Bosuta. Izmuljenjem rijeke uklonit će se nataloženi mulj koji će potom biti zbrinut i očišćen. Taj zahvat znatno će doprinijeti čišćemu okolišu, omogućit će kvalitetnije korištenje vode za navodnjavanje te stvoriti uvjete da stanovnici toga kraja ponovno uživaju u našem Bosutu.

Tijekom obilaska predstavljen je i napredak radova na izgradnji vodospreme i crpne stanice Slakovci, ključne infrastrukturne točke za osiguranje stabilne i kvalitetne vodoopskrbe u istočnome dijelu regije. Ta investicija vrijedna 4,1 milijun eura (bez PDV-a) provodi se u sklopu projekta izgradnje i rekonstrukcije vodnokomunalne infrastrukture na distributivnome području *Vinkovačkog vodovoda i kanalizacije d.o.o.* koji se financira sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Projekt vodospreme i crpne stanice dio je širega infrastrukturnog zahvata ukupne vrijednosti 21,49 milijuna eura (bez PDV-a) koji obuhvaća niz ulaganja u modernizaciju i proširenje vodnokomunalne infrastrukture na području djelovanja *Vinkovačkog vodovoda i kanalizacije d.o.o.* Završetak radova planiran je do prosinca 2025.

Hrvatske vode su od 2023. do 2025. uložile ukupno više od 18,6 milijuna eura u projekte vodoopskrbe, odvodnje i zaštite od štetnog djelovanja voda u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Istaknuta ulaganja uključuju nastavak dogradnje kanalizacijske mreže u Vinkovcima, sanaciju savskih nasipa u Županji i Štitaru, projektiranje i održavanje sustava navodnjavanja te brojne aktivnosti usmjerene na smanjivanje gubitaka vode. ■

POTPISAN UGOVOR O SUFINANCIRANJU INVESTICIJA U SUSTAVU ODVODNJE U BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANJI

U Grubišnome Polju 8. svibnja 2025. potpisan je ugovor o sufinanciranju investicija u sustav odvodnje, čime se nastavljaju velika infrastrukturna ulaganja na području toga grada. Ugovor su potpisali generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković i Ivan Ivančić, direktor tvrtke *Vodne usluge d.o.o. Bjelovar*.

U 2025. planirano je ulaganje od ukupno 562.500 eura, u kojemu *Hrvatske vode* sudjeluju s 80 % sredstava (450.000 eura), a lokalna zajednica s preostalih 20 % (112.500 eura). U sklopu projekta nastavlja se izgradnja kanalizacijskoga kolektora u Zvonimirovoj ulici, čime će dodatnih 240 stanovnika dobiti mogućnost priključenja na sustav odvodnje.

Ulaganja su dio šireg programa poboljšanja vodoopskrbe i odvodnje u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji u kojemu su *Hrvatske vode* u razdoblju od 2023. do 2025. ukupno uložile više od 3,7 milijuna eura u te djelatnosti na području županije.

Hrvatske vode nastavljaju ulagati u komunalnu infrastrukturu diljem Hrvatske, a Grubišno Polje dobar je primjer grada koji uspješno provodi projekte važne za zaštitu okoliša i kvalitetu života svojih građana. To je ulaganje još jedan korak prema modernijemu i sigurnijemu sustavu

odvodnje, čime se izravno doprinosi zaštiti voda i javnog zdravlja. Ono potvrđuje trajnu predanost poboljšanju komunalne infrastrukture i kvalitete života građana Grubišnoga Polja i okolnih naselja.

Investicija je dio šireg ciklusa ulaganja na području Bjelovarsko-bilogorske županije, u koju su *Hrvatske vode* u razdoblju od 2023. do 2025. uložile ukupno više od 21 milijun eura (bez PDV-a) u tri ključna područja: vodoopskrbu, odvodnju i zaštitu od štetnog djelovanja voda. Samo u sektorima vodoopskrbe i odvodnje ulaganja premašuju 3,7 milijuna eura, a ostatak se odnosi na zaštitu od poplava, održavanje melioracijskih sustava i kapitalne investicije na vodotocima.

U Grubišnome Polju već su prije provedeni projekti rekonstrukcije dotrajalih azbestno-cementnih cjevovoda, modernizacije klornih stanica te uvođenja novih zdenaca u vodocrpilištu. Osim toga u cijeloj županiji aktivno se provodi Program smanjenja gubitaka u vodoopskrbnim sustavima, koji je pokrenut 2018. i znatno doprinosi racionalnijemu korištenju vodnih resursa. ■

NAPREDAK PROJEKTA REKONSTRUKCIJE POSTOJEĆEG I IZGRADNJE DRUGOG KOLOSIJEKA NA DIONICI ŽELJEZNIČKE PRUGE DUGO SELO – KRIŽEVCI

Predstavnici Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (MMPI), *HŽ Infrastrukture* i izvođača radova održali su 7. svibnja 2025. u gradilišnome uredu operativni sastanak o trenutačnome stanju projekta rekonstrukcije postojećeg i izgradnje drugog kolosijeka na dionici željezničke pruge Dugo Selo – Križevci. Državni tajnik MMPI-a Žarko Tušek izrazio je zadovoljstvo činjenicom da su se radovi intenzivirali te da projekt polako ulazi u završnu fazu.

U ime *HŽ Infrastrukture* vijesti s gradilišta potvrdili su predsjednik Uprave Ivan

KRATKE VIJESTI

Kršić i voditelj projekta Tihomir Lažeta, koji je istaknuo da su se radovi na projektu intenzivirali, iako nije bilo sreće s vremenom, odnosno kišnim razdobljima koja izvođačima nisu išla u prilog, pa su postojali određeni zastoji u dinamičkome planu. Svi radovi trebali bi biti završeni do travnja 2026. Dionica od Dugog Sela do Vrbovca praktički je spojena i ostalo je dovršiti par objekata. U kolodvoru Dugo Selo radi se na desnoj strani i cilj je do kraja godine imati spoenu cijelu dvokolosiječnu dionicu od Dugog Sela do Križevaca te završiti sve nadvožnjake preko pruge i polovinu kolodvora u Dugom Selu. Tada bi vlakovi već mogli prometovati novom dionicom, a za sljedeću godinu preostat će završiti sve radove u kolodvoru.

Eugen Paić-Karega, predsjednik Uprave *Dalekovoda*, izvođača radova, izvijestio je kako je na terenu raspoređeno dvjestotinjak radnika i ako vremenski uvjeti budu povoljni, nema razloga da se ne ispoštuju planirani rokovi. Početak radova u kolodvoru Dugo Selo bio je jedan od većih izazova s obzirom na intenzivan željeznički promet koji teče kroz njega. Nadvožnjaci bi trebali biti gotovi u lipnju, a svi mostovi u rujnu 2025. Na kraju su se svi sudionici sastanka složili kako će se nastaviti dobra komunikacija Ministarstva i naručitelja radova kako bi se na vrijeme rješavale administrativne aktivnosti. ■

POTPISAN SPORAZUM O SUFINANCIRANJU UREĐENJA OBALOUTVRDE NA DIONICI NEPTUN U OSIJEKU

U Osijeku je 19. svibnja 2025. potpisan sporazum koji označava nastavak uređenja obalnog pojasa uz rijeku Dravu. Gradonačelnik Osijeka Ivan Radić i generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković potpisali su Sporazum o sufinanciranju uređenja obaloutvrde na dionici Neptun,

čime je službeno pokrenut nastavak izgradnje gradske promenade prema Višnjecu.

Dionica Neptun, duljine 442,5 metra, najnižvodniji je dio nasipa Višnjevac Osijek, a njezinim će se uređenjem šetnica uz Dravu koja već povezuje Gornji i Donji grad proširiti prema zapadu sve do Višnjeca. Ta je faza jako važna jer omogućuje povezivanje novoga gradskog stadiona Opus Arene s ostatkom grada pješačkom i biciklističkom infrastrukturom.

Ukupna vrijednost ulaganja u tu dionicu procijenjena je na 8.750.000,00 eura s PDV-om, a radovi uključuju izgradnju moderne obaloutvrde koja će osim zaštite od poplava sadržavati urbane elemente poput biciklističke i pješačke staze, javne rasvjete, odmorišta, klupa i zelenih površina.

Projekt je nastavak sustavne obnove i proširenja obaloutvrde u Osijeku koja traje već desetljećima. Prvi nasip na tome području sagrađen je još 1910., a nakon velikih poplava 1965. započela je moderna gradnja obalnih zaštita. Od tada su u etapama uređivane dionice duž desne obale Drave, uključujući poznatu Promenadu.

Od 2018. zajedničkim ulaganjem Grada Osijeka i *Hrvatskih voda* izgrađeno je 2.406,80 metara obaloutvrde u Donjem gradu. Planiranom izgradnjom kroz tri nove faze ukupne duljine 4337 metara šetnica će biti produžena sve do Višnjeca, čime će Osijek dobiti promenu u ukupne duljine oko 10,5 kilometara te jednu od najdužih riječnih šetnica u Europi. ■

HRVATSKA PREDSTAVILA PRVI ELEKTROBATERIJSKI VLAK

Dana 13. svibnja 2025. iz Glavnog kolodvora u Zagrebu svečano je pušten u promet prvi elektrobaterijski vlak u Republici Hrvatskoj, čime je učinjen veliki iskorak u smjeru modernizacije i dekarbonizaci-

je željezničkoga putničkog prijevoza. Na puštanju u promet toga inovativnog vozila sudjelovao je potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, a svečanost je obilježena promotivnom vožnjom na relaciji Zagreb – Bjelovar – Zagreb.

Elektrobaterijski vlak proizveden je u sklopu projekta "Primjena zelenih tehnologija u željezničkom putničkom prijevozu", ukupne vrijednosti 17.121.242,28 eura, od čega se 13.272.280,84 eura sufinancira sredstvima Europske unije iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Osim razvoja dvaju prototipova vlaka (prototipa BEMV baterijskog elektromotornog vlaka i prototipa BMV baterijskog motornog vlaka) projekt uključuje ugradnju šest stabilnih punionica za punjenje pogonskih baterija u Varaždinu, Bjelovaru, Virovitici, Osijeku, Splitu i Puli, što čini temelj za održivu upotrebu baterijskih vlakova.

Novi vlak ima kapacitet od 157 sjedećih i 158 stajućih mjesta, opremljen je rampama za osobe s invaliditetom, prostorom za bicikle, videonadzorom te suvremenim audiovizualnim sustavom za informiranje putnika. Putnicima je također na raspolaganju besplatan *Wi-Fi*. Ti vlakovi predstavljaju prototipove nove generacije, koji će postupno zamijeniti više od 60 zastarjelih dizel-motornih vlakova starijih od 40 godina, koji su sve manje pouzdani, teško održivi i sve skuplji za servisiranje. Posebno su važni za regije čije željezničke pruge nisu elektrificirane. Baterijski elektromotorni vlakovi (BEMV) mogu prometovati i na elektrificiranim i na neelektrificiranim prugama. Kada voze pod naponom, koriste klasični pantograf, dok se na neelektrificiranim dionicama oslanjaju na baterijsko napajanje. Baterije se mogu puniti iz mreže ili preko posebno izgrađenih energetskih priključaka. Baterijski motorni vlakovi (BMV), koji će također biti uvedeni u promet, prome-

KRATKE VIJESTI

tovat će isključivo na neelektrificiranim prugama te će se puniti na fiksnim punionicama, čija je izgradnja ključna za pružanje javne usluge željezničkog prijevoza. Ulaganja u baterijske vlakove i prateću infrastrukturu važan su korak u provedbi strateških ciljeva održive mobilnosti i smanjenja emisija u prometnome sektoru. Novi su vlakovi ekološki prihvatljiviji, podižu standard putovanja te osiguravaju veću dostupnost kvalitetnog prijevoza u unutrašnjosti Hrvatske. ■

U BARIJU ODRŽAN TREĆI PARTNERSKI SASTANAK I DRUGI TRANSREGIONALNI SBE LAB

U Bariju su 13. i 14. svibnja 2025. održani treći partnerski sastanak i drugi Transregionalni *SBE Lab* u sklopu projekta *BEYOND – Blue Economy synergies for sustainNable Development*, koji se provodi uz potporu programa Interreg Italija–Hrvatska VI-A 2021. – 2027.

Sastanak je okupio sve projektne partnere kako bi zajednički analizirali napredak, razmijenili iskustva i dogovorili daljnje korake u ostvarenju projektnih ciljeva. Težište je stavljeno na jačanje koordinacije, pregled rezultata radnih paketa i strateško planiranje za iduće razdoblje.

Drugog dana održan je Transregionalni *SBE Lab*, čiji je fokus bio na razvoju *off-shore* vjetroelektrana i njihovoj integraciji u energetske sustav Jadranskog mora. Predstavnici institucija, znanstvenih ustanova i poslovnog sektora iz Hrvatske i Italije raspravljali su o regulatornim, infrastrukturnim i okolišnim aspektima energetske tranzicije u cilju identifikacije sinergija između obnovljivih izvora i sektora plavoga gospodarstva.

Projekt *BEYOND* nastavlja djelovati kao platforma za transnacionalnu suradnju, razvoj inovativnih rješenja i poticanje održivog razvoja u obalnim i morskim područjima. ■

URUČENO NOVIH 10 UGOVORA VRIJEDNIH VIŠE OD 35 MILIJUNA EURA ZA OBNOVU JAVNE KULTURNE INFRASTRUKTURE

Nina Obuljen Koržinek, ministrica kulture i medija, Zrinka Raguž, državna tajnica koja upravlja Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, i Dragan Jelić, ravnatelj Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, uručili su 29. travnja 2025. deset ugovora ukupno vrijednih više od 35 milijuna eura za obnovu javne kulturne infrastrukture.

Riječ je o novim ugovorima za kulturu iz aktualne EU-ove financijske omotnice, a svrha je tih ulaganja povećanje pristupačnosti i sudjelovanja u kulturnome životu svih građana, osobito pripadnika ranjivih skupina, te stvaranje preduvjeta za razvoj inovativnih usluga u kulturi. Ranije je iz istog poziva uručeno 10 ugovora vrijednih više od 29 milijuna eura.

Uručenjem tih ugovora iskorištena su gotova sva sredstva dostupna iz tog poziva, odnosno 70 milijuna eura koji će diljem Hrvatske biti uloženi u centre kulture, interpretaciju kulturne baštine, muzeje, stare gradove, knjižnice i čitaonice. Riječ je o širokome spektru projekata koji će donijeti nove, inovativnije te ponajprije pristupačnije kulturne sadržaje, čime se podiže razina javnih usluga i kvalitete života u gradovima i općinama, objasnila je državna tajnica Raguž te podsjetila na to kako je za ulaganja u kulturu osigurano i više od 200 milijuna eura iz ITU mehanizma.

Ugovori su uručeni Općini Hum na Sutli za projekt "Rekonstrukcija javne kulturne infrastrukture – narodna knjižnica", vrijedan 1,48 milijuna eura, Općini Murter – Kornati za projekt "Unaprjeđenje Narodne knjižnice i čitaonice Murter", vrijedan 972 tisuće eura, Gradu Biogradu

na Moru za projekt "Obnova i opremanje zgrade Interpretacijskog centra Blago potopljenog broda", vrijedan 4,7 milijuna eura, Gradu Zagrebu za projekt "Novo Kino Europa – unaprjeđenje javne kulturne infrastrukture", vrijedan 6 milijuna eura, Općini Krapinske Toplice za projekt "Toplice kulture", vrijedan 4,66 milijuna eura, Muzeju Hrvatskog zagorja za projekt "Nadogradnja Muzeja krapinskih neandertalaca", vrijedan 3,64 milijuna eura, Gradskim galerijama Osijek za projekt "Obnova zgrade i dvorišta Novog samostana svetog Križa", vrijedan 6 milijuna eura, Općini Đelekovec za projekt "Obnova Doma kulture *Pajo Kanižaj* u Đelekovcu", vrijedan 2,2 milijuna eura, Općini Ernestinovo za projekt "Revitalizacija Galerije *Petar Smajić*", vrijedan 1,65 milijuna eura, te Gradu Slatini za projekt "ZaMiSLi muzej za sve", vrijedan 4,6 milijuna eura. ■

NAJAVLJEN SKORAŠNJI POČETAK RADOVA NA PROJEKTU *PARK "N" RIDE* U DUBROVNIKU

Dana 28. travnja 2025. uručeni su ugovori vrijedni 3,36 milijuna eura iz ITU mehanizma za nove autobuse te digitalizaciju javnoga autobusnog prijevoza u Dubrovniku.

Državna tajnica koja upravlja Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Zrinka Raguž, zamjenica gradonačelnika Dubrovnika i ITU čelnica Jelka Tepšić te direktor *JGP-a Libertas Dubrovnik* Franko Mekšić potpisali su ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt sufinanciran iz Integriranog teritorijalnog programa u iznosu od 3.361.193,99 eura.

"Dubrovačko ITU područje je među najboljim gradovima u Hrvatskoj u korištenju sredstava iz trenutačne omotnice. Od ukupno 22 milijuna eura realizirano je čak 13,9 milijuna eura, a uz projekt za koji smo danas potpisali ugovor započeli

DRUŠTVENE VIJESTI

su i projekti mreže zelene infrastrukture za gradske parkove. Uskoro se očekuje i početak radova na projektu *Park n Ride*, izjavila je prilikom potpisivanja ugovora državna tajnica Raguž.

Bespovratnim sredstvima sufinancira se nabava autobusa i opreme u sklopu projekta elektrifikacije i digitalizacije javnoga autobusnog prijevoza, a predstavljaju 85 % ukupno prihvatljivih troškova projekta, dok će ostatak sredstava osigurati *Libertas*.

Uz nabavu dvaju dvanaestmetarskih električnih autobusa projekt uključuje izgradnju trafostanice, fotonaponske elektrane, baterijskog spremnika te nabavu dvaju punjača i prateće aplikacije. Preostalih 12 električnih niskopodnih autobusa za gradski prijevoz *Libertas* će nabaviti prijavom na natječaj resornog ministarstva vrijednog 8,4 milijuna eura. ■

ODRŽANA GBC-OVA MREŽNA EDUKACIJA O ODRŽIVIM MATERIJALIMA I TEHNOLOGIJAMA

Dana 24. travnja 2025. održana je mrežna edukacija pod nazivom "Održivi materijali i tehnologije" u organizaciji GBC-a Croatia, koja je okupila više od 140 stručnjaka iz područja arhitekture, graditeljstva i održive gradnje. Cilj edukacije bio je pružiti sudionicima sveobuhvatan pregled aktualnih europskih regulativa, novih tehnologija i konkretnih alata za implementaciju održivih rješenja u svim fazama životnog ciklusa zgrade: od projektiranja, preko izgradnje do korištenja i obnove.

Težište je stavljeno na Europsku direktivu o energetske svojstvima zgrada (EPBD) te na izmijenjenu Uredbu o građevnim proizvodima (CPR), koja uvodi brojne novosti, uključujući obvezu smanjenja ugljičnog otiska tijekom cijelog životnog ciklusa građevine, širu primjenu nisko-ugljičnih materijala i razvoj naprednih digitalnih alata poput digitalnih putovnica

proizvoda (DPP) i proširene oznake "CE". Tijekom četverosatnog programa sudionici su imali priliku čuti izlaganja stručnjaka iz resornih ministarstava, akademске zajednice i poslovnog sektora. Predstavnici Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osvrnuli su se na ključne zakonodavne promjene i njihovu primjenu u praksi. Nevena Štrbić iz Ministarstva detaljno je govorila o potencijalu smanjenja globalnog zagrijavanja (GWP) u sklopu nove EPBD direktive, dok je prof. dr. sc. Bojan Milovanović predstavio najnovije izmjene CPR uredbe koje znatno utječu na način na koji se klasificiraju i ocjenjuju građevni proizvodi.

Zsolt Toth iz instituta BPiE iznio je pregled europskih strategija za smanjenje emisija ugljika kroz sve faze gradnje, ističući potrebu za integriranim pristupom. Marko Markić iz GBC-a Croatia pojasnio je ulogu materijala u procesu certificiranja prema DGNB standardima, a Aleksandar Jelovac predstavio je projekt *Indicate Life*, čiji je cilj razviti nacionalnu metodologiju za izračun ugljičnog otiska zgrada.

Praktični dio programa bio je posvećen predstavljanju konkretnih tehnoloških rješenja i inovacija koje su već u primjeni u Hrvatskoj. Predstavnici tvrtki *JUB*, *STAV-ing* i *Baumit* te udruge HUPFAS prikazali su materijale, proizvode i pristupe koji doprinose energetske učinkovitosti i održivosti objekata. ■

NAJAVA MEĐUNARODNE GBC-OVE EDUKACIJE *ESG MANAGER*

U razdoblju od 5. do 10. lipnja 2025. *Hrvatski savjet za zelenu gradnju* organizirao je mrežnu edukaciju pod nazivom "GBC International Digital Training: *ESG Manager*". Riječ je o specijaliziranome programu koji svim sudionicima nudi priliku za stjecanje priznate europske

titule *International ESG Manager*, uz certifikat i službenu akreditaciju za rad u području održivog upravljanja zgradama i nekretninama. Edukacija je održana na engleskome jeziku, a bila je namijenjena projektantima, inženjerima, upraviteljima imovinom, predstavnicima financijskih institucija, investitorima, CSR menadžerima te svim stručnjacima koji žele proširiti svoja znanja iz područja *ESG* standarda (*Environmental, Social, Governance*) i primijeniti ih u kontekstu zgradarstva.

Kako *ESG* načela sve više utječu na vrijednost i atraktivnost nekretnina, tako raste i potreba za stručnjacima koji razumiju izvještavanje prema tim kriterijima te mogu provoditi *ESG* verifikaciju u skladu s EU taksonomijom i Europskim zelenim planom. Zato edukacija polaznicima nudi konkretna znanja i alate za provedbu *ESG* procesa u praksi, od optimiranja upravljanja zgradama do njihove certifikacije prema najpoznatijemu europskom sustavu DGNB, koji omogućuje ocjenjivanje održivosti postojećih objekata kroz model *Buildings in Use*.

Program edukacije uključuje pregled regulatornih zahtjeva na europskoj razini, tehničke uvjete EU taksonomije za gradnju i obnovu zgrada, strateške alate za smanjenje emisija i upravljanje rizicima te praktične radionice s primjerima iz prakse, uključujući izračun ugljičnog otiska i vođenje procesa certifikacije. Težište je stavljeno na važnost *ESG* izvještavanja, usklađenost s politikama održivih financija (SFDR) te razvoj strategija održivosti na razini portfelja i pojedinačnih zgrada.

Sudionicima je omogućeno i umrežavanje s kolegama iz cijele Europe. Po završetku edukacije i položenome ispitu polaznici su stekli digitalni certifikat, pravo korištenja naslova *ESG Manager* te mogućnost godišnjeg stručnog usavršavanja kako bi licencu održali aktivnom. ■